

Onderwerp**Ontwerpbegroting 2022, voorjaarsrapportage en plan van aanpak evaluatie RUD****Informatie**

Datum	24 augustus 2021	Overleg gepleegd met:
Behandelaar	Iris Hofstee	☒ Financieel adviseur: Henk Heijnen
Zaaknummer	2294998	☐ Personeelsconsulent:
Portefeuillehouder	Wethouder Schipper	☐ Medewerker bestuur en juridische zaken:
Besluitvormend orgaan	Gemeenteraad	☐ Communicatieadviseur:
		☐ Inkoopadviseur:
		☐ Team:
		☐ Naam medewerker:
		☐ Inspraak/adviesorgaan:

Aanleiding/voorgeschiedenis**Wat doet de Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe**

De Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe (RUD) voert sinds 1 januari 2014 alle milieutaken voor de Drentse gemeenten en de provincie Drenthe uit. Onder de milieutaken vallen onder andere het beoordelen van milieumeldingen en aanvragen voor omgevingsvergunningen onderdeel milieu. Ook voert de RUD het toezicht uit bij bedrijven en treedt zij waar nodig handhavend op. Daarnaast adviseert de RUD over aspecten als geluid, geur en externe veiligheid. De RUD heeft mandaat om de taken uit te voeren. De deelnemers blijven eindverantwoordelijk voor de uitvoering van taken en zijn het eerste aanspreekpunt.

Aanleiding

Per brief van 6 juli 2020 heeft de RUD de ontwerpbegroting 2022, de voorjaarsrapportage en het plan van aanpak evaluatie GR RUD toegezonden.

Stukken ter kennisname aangeboden

De volgende stukken zijn ter kennisname:

- Voorjaarsrapportage
- Plan van aanpak evaluatie GR RUD

Stukken aangeboden voor een zienswijze

Op basis van artikel 25 lid 4 van de Gemeenschappelijke Regeling RUD Drenthe, worden de volgende stukken aan staten en raden van de deelnemers voorgelegd voor een zienswijze:

- De ontwerpbegroting 2022

Het Algemeen Bestuur van de RUD (AB) heeft in zijn vergadering van 14 april 2021 besloten om voor het opstellen van de ontwerpbegroting 2022 meer tijd uit te trekken. Afgelopen periode is een intensief en zorgvuldig traject met de ambtelijk vertegenwoordigers doorlopen waarin de ontwerpbegroting nogmaals volledig is doorgelicht.

De ontwerpbegroting 2022 staat open voor zienswijzen van raden en staten. De zienswijzetermijn bedraagt 8 weken met ingang van de datum van toezending (6 juli) en eindigt daarmee op 31 augustus. Vanwege het zomerreces wordt de zienswijzetermijn verlengd met 6 weken. De zienswijzen worden behandeld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 11 oktober. Dit is tevens het einde van de zienswijzetermijn.

Voorstel

Toelichting voorstel

Behandeling Kaderbrief 2022

Op 18 december 2020 heeft de RUD de kaderbrief aan alle deelnemers verzonden. Op basis van de voorziene ontwikkelingen heeft de RUD in de Kaderbrief de financiële en beleidsmatige uitgangspunten voor de begroting 2022 geformuleerd.

Op basis van bespreking in de raadscommissie Ruimte en Groen op 11 maart 2021 is er een voorlopige reactie op de Kaderbrief verstuurd aan de RUD. De behandeling van de Kaderbrief in de raadsvergadering van 25 maart 2021 heeft niet geleid tot een aanvullende reactie.

Ontwerpbegroting 2022

De ontwerpbegroting is gebaseerd op de Kaderbrief 2022. Dat betekent dat de daarin benoemde financiële en beleidsmatige uitgangspunten in hoofdlijnen zijn toegepast. De belangrijkste uitgangspunten voor deze begroting zijn daarbij:

- de uitgangspunten van de begroting 2021;
- toepassen van een gewogen indexcijfer;
- de productiviteitsnorm blijft net als voor 2021 1.330 uur per FTE, waarbij rekening gehouden is met een ziekteverzuimpercentage van 6%;
- de in 2020 vastgestelde nieuwe verrekeningsystematiek voor de deelnemersbijdragen;
- het inzichtelijk maken van de onafgedekte risico's in het kader van het lage weerstandsvermogen.

Met deze opsomming lijkt op het eerste oog de begroting 2022 nagenoeg ongewijzigd te zijn ten opzichte van eerdere jaren. De praktijk is echter anders.

Indexering

De indexering vindt plaats op basis van de indexen die gepubliceerd worden in de Actualisatie Verkenning middellange termijn 2022-2025 van het CPB. De volgende twee indexen zijn relevant voor de RUD Drenthe voor het jaar 2022:

- De loonvoet sector overheid: 1,4%
- Prijs netto materiële overheidsconsumptie: 1,8%

De lasten in de begroting van de RUD zijn voor 90% gerelateerd aan de loonvoet sector overheid en voor 10% aan de prijs netto materiële overheidsconsumptie. De RUD hanteert op basis hiervan een gewogen indexering van 1,4%.

Lagere ontwerpbegroting dan aangekondigd in addendum op de Kaderbrief 2022

Het opnieuw volledig doorlichten van de ontwerpbegroting heeft geleid tot een keuzedocument met besparingsopties. Hierdoor is de ontwerpbegroting €703.000 lager uitgevallen dan aangekondigd in het addendum op de Kaderbrief 2022. Dit heeft verschillende oorzaken:

- er wordt gebruik gemaakt van een recenter indexcijfer;
- de stijgende vraag naar luchtadvies en BOA-inzet wordt wel in de lasten meegenomen, maar niet vooraf evenredig in rekening gebracht via de deelnemersbijdrage maar achteraf via

- meerwerk verrekend;
- de kosten voor de aanbesteding en implementatie van het nieuwe zaakstelsel worden gehalveerd in afwachting van de concretisering van de kosten;
- door het vele thuiswerken kan er worden bespaard op reiskosten.

Verhoogde deelnemersbijdrage

Voor 2020 was het verlengen van de 5% incidentele bijdrage gekoppeld aan de uitvoering van het Ontwikkelprogramma en is aangegeven dat deze incidentele bijdrage voor 2021 zal komen te vervallen. Een stijging van de bijdrage is echter onontkoombaar. De uitvoering van de taken op het gebied van de oorspronkelijk vastgestelde Drentse Maat en niet-Drentse Maat past niet binnen de beschikbare middelen. Daarnaast is er structureel te weinig ruimte beschikbaar voor de noodzakelijke ontwikkeling, implementatie van nieuwe wet- en regelgeving of de door de deelnemers gewenste intensivering van de uitvoering.

Financiële risico's

Er zijn een aantal substantiële financiële risico's waarover in de loop van 2021 pas meer duidelijkheid ontstaat. Het gaat daarbij met name om de kosten voor het anders werken onder de Omgevingswet (wat uit een eerste extern onderzoek mogelijk zelfs 10-12% meerkosten lijkt op te leveren). Ook de uitkomsten van de evaluatie van de GR, het nog op te stellen uniforme VTH-beleid voor heel Drenthe en het inzicht in het aanbestedings- en implementatietraject van het zaakstelsel kunnen de begroting 2022 nog wijzigen. Daarover zal in de loop van 2021 / begin 2022 nadere afstemming en besluitvorming plaats vinden. Dit zal in afstemming met de deelnemers leiden tot een begrotingswijziging. De gemeenteraad wordt in de gelegenheid gesteld om zienswijzen in te dienen op de begrotingswijziging.

Bijdrage Midden-Drenthe

De verwachte gemeentelijke bijdrage voor de algemene werkzaamheden wordt begroot op € 1.152.853. In de concept begroting 2022 van de gemeente Midden-Drenthe is de bijdrage aan de RUD begroot op € 1.103.537. Hiernaast is in de perspectiefnota 2022 bij de bestedingswensen opgenomen om het budget voor de RUD met € 100.000 structureel te verhogen. Hiermee komt het begrote bedrag voor de RUD op € 1.203.537. Er ontstaat een positief verschil van ruim € 50.000. Echter, is het onzeker of het verschil van €50.000 voldoende is voor onvoorziene kosten als de gevolgen van de invoer van de omgevingswet en het meerwerk rondom luchtdadvies en BOA-capaciteit. Reden waarom geadviseerd wordt om bij de concept begroting 2022 in ieder geval vast te houden aan de € 100.000 verhoging.

Zienswijze

De raad heeft de gelegenheid om zienswijzen op de ontwerpbegroting 2022 in te dienen. Het is goed om te zien dat er meerdere besparingsopties zijn meegenomen in de ontwerpbegroting waardoor deze fors lager is uitgevallen dan opgenomen in het addendum op de Kaderbrief 2022. Echter, zijn er veel zaken die alsnog kunnen leiden tot een extra verhoging in de deelnemersbijdrage. Hier gaat het met name om de invoering van de omgevingswet, meerwerk ten aanzien van BOA en luchtdadvies en de aanbesteding van het zaakstelsel. Het algehele beeld van de financiële positie van de RUD is dat oplettendheid is geboden.

De ontwerpbegroting geeft geleit op het bovenstaande aanleiding om zienswijzen in te dienen.

Voorjaarsrapportage

De voorjaarsrapportage geeft een beeld van de productie van de RUD Drenthe over de eerste vier

maanden van 2021, inclusief een eindejaarsprognose. De rapportage laat een positief beeld zien ten aanzien van de productie. De RUD is de eerste maanden van het jaar gestart conform de plannen zoals die zijn opgenomen in het Jaarprogramma 2021 en het Ontwikkelprogramma 2021.

Er kan worden vastgesteld dat de uitvoering van het Jaarprogramma enigszins voorligt op schema wat betreft uren en aantallen, maar het loopt in lijn met de meerjarige trend. De kwantitatieve voor-sprong op het Jaarprogramma is het gevolg van een hoger dan begrote inhuurcapaciteit en een lagere verlofopname door de medewerkers. Deze effecten zijn echter tijdelijk. Een hoger dan gepland ziekteverzuim en hoger aantal niet-productieve uren hebben een negatieve invloed gehad. Dat het aantal niet-productieve uren hoger ligt wordt met name veroorzaakt door extra inzet voor opleiding en teamontwikkeling, het werken aan kwaliteitsverbetering en verstoring door de COVID-19 maatregelen.

De verwachting is dat er voor de productie meer geleverd moet worden dan in het Jaarprogramma 2021 is opgenomen. Dit resulteert in aanvullende opdrachten boven het Jaarprogramma. Op basis van die opdrachten en de nieuwe verrekenregels is een bijgestelde bijdrage voor de opdrachtgevers te verwachten.

Financieel gezien heeft de hogere bezetting een negatief effect. In ongeveer dezelfde mate zijn er in de eerste 4 maanden op een aantal posten minder kosten gemaakt dan begroot. Per saldo resulteert dit in een positief resultaat over het eerste deel van het jaar van € 22.000. Voor eind 2021 wordt een exploitatietekort van -€70.000 verwacht, uitgaande van verrekening van het geleverde meerwerk met de betrokken deelnemers zoals hiervoor benoemd. Vanwege de geringe omvang van het geprognostiseerde tekort (ca 0,5% van de begroting) is een begrotingswijziging op dit moment niet opportuun. Er wordt op gekoerst om binnen de begroting te blijven. De opdrachtgevers worden op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen.

Plan van aanpak evaluatie GR RUD

Op 1 juni 2021 heeft de RUD de rapportage evaluatie GR RUD Drenthe toegezonden. Hierin worden 10 aanbevelingen genoemd:

1. heroverweeg de uitgangspunten van de Drentse Maat;
2. opstellen van een uniform VTH-beleid/VTH-beleidskader;
3. investeer in meer persoonlijke contacten en samenspraak op inhoud;
4. onderwerp de begrotingsstukken en (half)jaarrapportages aan een revisie; compacter toegankelijker, meer focus op resultaten en deel de conceptstukken ruim op tijd;
5. de deelnemers moeten de regie hernemen over het eigenarenoverleg;
6. het accounthoudersoverleg moet duidelijker gepositioneerd worden;
7. versterk de slagkracht van het AB;
8. temporiseer het ontwikkelprogramma en verleg een deel van de focus naar de 'harde' kant van organisatieontwikkeling;
9. spreek met elkaar een proces voor het samenspel af tussen initiatief en uitgewerkt projectvoorstel, begroting of verslag;
10. deelnemers zullen 'in huis' maatregelen moeten treffen wat betreft het borgen van een professioneel opdrachtgeverschap. Ook moet de eigen basis op orde komen wat betreft de (digitalisering) van de dossiers.

Om uitvoering te geven aan de aanbevelingen is een conceptplan van aanpak opgesteld waarin op hoofdlijnen is opgenomen op welke wijze en binnen welke termijn uitvoering wordt gegeven aan de verschillende aanbevelingen (zie bijlage). In de vergadering van het Algemeen Bestuur van de RUD op 5 juli 2021 is met het vaststellen van dit conceptplan van aanpak het vervolg verder geconcretiseerd.

Al aangegeven is dat de procesaanpak een uitwerking op hoofdlijnen is. Een nadere uitwerking is noodzakelijk. Daarom zal naast een ambtelijke kerngroep ook een klankbordgroep (met daarin o.a. een AB-vertegenwoordiger per regio) zich bezig gaan houden met de nadere uitwerking van een aantal (bestuurlijke) aanbevelingen. Hierna ontstaat ook een beter beeld van de inhoud en omvang van de aanbevelingen en ook eventuele kosten die hiermee gemoeid zijn. De kosten die op dit moment zijn opgenomen zijn dan ook zeer indicatief. De intentie is niet om een omvangrijke projectorganisatie neer te zetten. De insteek is om de uitwerking pragmatisch uit te voeren en zoveel mogelijk te laten aanhaken bij bestaande overlegstructuren en verbeterprocessen.

Alternatieven

Er zijn geen alternatieven.

Randvoorwaarden

Er is geen sprake van randvoorwaarden.

Risico's

Er worden risico's gelopen met dit voorstel. Zoals bij de toelichting op het voorstel ook al genoemd is de financiële positie van de RUD zorgwekkend. Omdat de reserves nagenoeg volledig benut zijn heeft de RUD geen financiële ruimte meer om de in de begroting genoemde risico's op te vangen.

Financiële gevolgen

Zoals eerder toegelicht past de gemeentelijke bijdrage voor 2022 binnen onze eigen meerjarenbegroting en binnen de conceptbegroting van 2022. Echter, blijft het onzeker of de overgebleven financiële ruimte voldoende is voor onvoorziene kosten als gevolg van onder andere de invoer van de omgevingswet en het meerwerk rondom luchtdadvies en BOA-capaciteit.

Personele gevolgen

Er zijn geen personele gevolgen.

Duurzaamheid

De RUD voert de milieutaken uit voor de gemeente, waaronder het toezicht bij bedrijven. Voor een deel van de grotere bedrijven is een energie-audit onderdeel van het toezicht. De energie-audit is een kans om energiebesparing bij bedrijven een extra stimulans te geven. De RUD ziet erop toe dat de audits worden uitgevoerd. De auditrapportage wordt eveneens door de RUD beoordeeld.

Publicatieniveau

Het voorstel is openbaar.

Overig

Geen overige informatie.

Vervolgprocedure/communicatie

De RUD ontvangt een brief met daarin de zienswijzen op de ontwerpbegroting 2022. De conceptbrief (Zienswijze ontwerpbegroting 2022 RUD) is als bijlage toegevoegd.

Bijlagen

- Ontwerpbegroting RUD 2022 met aanbiedingsbrief
- Voorjaarsrapportage 2021 met aanbiedingsbrief
- Plan van aanpak evaluatie GR met aanbiedingsbrief
- Zienswijze ontwerpbegroting RUD Drenthe 2022